

Vergaderjaar 1992-1993

23 008

Nieuwe bepalingen inzake identificatie van cliënten bij financiële dienstverlening (Wet identificatie bij financiële dienstverlening 1993)

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van wet houdenden nieuwe bepalingen inzake identificatie van cliënten bij financiële dienstverlening (Wet identificatie bij financiële dienstverlening 1993).

De toelichtende memorie (en bijlagen) die het wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 2 februari 1993

Beatrix

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat de bestaande wetgeving met betrekking tot identiteitsvaststelling bij financiële dienstverlening aangepast dient te worden aan de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 10 juni 1991 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld (91/308/EEG);

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. financiële instelling:

1°. een kredietinstelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de Wet toezicht kredietwezen 1992;

S-AFE

2°. een verzekeraar als bedoeld in artikel 1, onderdeel g, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf die het levensverzekeringsbedrijf uitoefent;

3°. een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van de Wet toezicht beleggingsinstellingen;

4°. een effectenbemiddelaar als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, of een vermogensbeheerder als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van de Wet toezicht effectenverkeer;

5°. een tussenpersoon als bedoeld in artikel 1, onder b, van de Wet assurantiebemiddelingsbedrijf;

6°. een natuurlijke persoon of rechtspersoon die behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen categorie beroepen, bedrijven of instellingen;

b. financiële dienst: het door een financiële instelling in of vanuit Nederland:

1°. in bewaring nemen van effecten, bankbiljetten, munten, muntbiljetten, edele metalen en andere waarden;

2°. openstellen van een rekening waarop een saldo in geld, effecten, edele metalen of andere waarden kan worden aangehouden;

3°. verhuren van een safe-loket;

4°. verrichten van een uitbetaling ter zake van het verzilveren van coupons of vergelijkbare stukken van obligaties of vergelijkbare waardepapieren;

5°. sluiten van een levensverzekeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf tegen een premie als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel p, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf boven een door Onze minister te bepalen bedrag, alsmede het daarbij verlenen van bemiddeling;

6°. doen van een uitkering uit hoofde van een levensverzekeringsovereenkomst als bedoeld onder 5° welke meer bedraagt dan een door Onze minister te bepalen bedrag;

7°. verlenen van een dienst ter zake van een transactie of van kennelijk met elkaar samenhangende transacties, met een tegenwaarde of gezamenlijke tegenwaarde welke gelijk is aan dan wel meer bedraagt dan een door Onze minister te bepalen bedrag, dat voor onderscheiden soorten van transacties verschillend kan zijn;

8°. verlenen van andere bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen diensten;

c. cliënt: de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie een financiële dienst wordt verleend, daaronder begrepen in geval van een financiële dienst als bedoeld in onderdeel b, onder 5° en 6°, degene die de premie betaalt alsmede degene aan wie de uitkering wordt gedaan;

d. lid-staat: een staat die lid is van de Europese Gemeenschappen alsmede een staat, niet zijnde een lid-staat van de Europese Gemeenschappen, die partij is bij de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (Trb. 1992, 132);

e. Onze minister: Onze minister van Financiën.

2. Het ingevolge het eerste lid, onderdeel b, onder 7°, te bepalen bedrag is ten hoogste veertigduizend gulden.

Artikel 2

1. De financiële instelling is verplicht de identiteit van een cliënt vast te stellen voordat zij aan die cliënt een financiële dienst verleent.

2. Het eerste lid is bovendien van toepassing indien:

a. bij het verlenen van de financiële dienst, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 7°, niet bekend is welk bedrag daarmee gemoeid zal zijn;

b. de premie, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 5°, de uitkering, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 6° of het

bedrag van de transactie, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 7°, kleiner is dan het ingevolge die bepalingen vastgestelde bedrag, maar de financiële dienst betrekking heeft op een transactie die aan de hand van de ingevolge artikel 8 van de Wet melding ongebruikelijke transacties vastgestelde indicatoren als een ongebruikelijke transactie als bedoeld in die wet dient te worden aangemerkt; of

c. de premie, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 5°, de uitkering, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 6°, of het bedrag van de transactie, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 7°, kleiner is dan het ingevolge die bepalingen vastgestelde bedrag, maar de financiële instelling weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat de transactie waarop de financiële dienst betrekking heeft deel uitmaakt van een geheel van met elkaar samenhangende transacties, waarbij verschillende financiële instellingen zijn betrokken.

3. Het eerste lid is niet van toepassing met betrekking tot de financiële dienst, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 5° en 6°, voor zover het betreft een levensverzekeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 2, vierde lid, onder B en C, en artikel 9, eerste lid, van de Pensioen- en spaarfondsenwet en artikel 2, tweede lid, onderdeel b, en artikel 9, eerste lid, van de Wet betreffende verplichte deelneming in een beroepspensioenregeling, tenzij deze wordt afgekocht of als zekerheidsstelling dient.

4. Onze minister kan vrijstelling verlenen van het eerste lid indien als cliënt optreedt:

a. een onderneming of instelling die hetzij geregistreerd is ingevolge artikel 52 van de Wet toezicht kredietwezen 1992, artikel 15 van de Wet toezicht effectenverkeer of artikel 18 van de Wet toezicht beleggingsinstellingen, hetzij beschikt over een vergunning als bedoeld in artikel 10 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf;

b. een onderneming of instelling waaraan door de bevoegde autoriteiten in een andere staat een vergunning is verleend overeenkomstig Richtlijn 77/780/EEG en Richtlijn 89/646/EEG, Richtlijn 85/611/EEG, Richtlijn 92/96/EEG of Richtlijn 92/49/EEG;

c. een onderneming of instelling die behoort tot een door Onze minister aan te wijzen categorie.

5. Onze minister kan ontheffing verlenen van het eerste lid.

6. Aan een vrijstelling als bedoeld in het vierde lid en aan een ontheffing als bedoeld in het vijfde lid kunnen beperkingen worden gesteld en voorschriften worden verbonden.

Artikel 3

1. Indien de cliënt een natuurlijke persoon is, wordt de identiteit vastgesteld met behulp van een van de volgende documenten:

a. een geldig reisdocument in de zin van de Paspoortwet;

b. een geldig rijbewijs als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder 3e, van de Wegenverkeerswet;

c. een document waarover een vreemdeling ingevolge de Vreemdelingenwet moet beschikken ten bewijze van zijn identiteit en zijn verblijfsrechtelijke positie;

d. een document dat door Onze minister is aangewezen.

2. Indien de cliënt een Nederlandse rechtspersoon is dan wel een buitenlandse rechtspersoon die in Nederland is gevestigd, wordt de identiteit vastgesteld met behulp van een gewaarmerkt uittreksel uit het register van de Kamer van Koophandel en Fabrieken waar die rechtspersoon is ingeschreven dan wel met behulp van een door een Nederlandse notaris opgemaakte akte.

3. Indien de cliënt een buitenlandse rechtspersoon is die niet in Nederland is gevestigd, wordt de identiteit vastgesteld met behulp van

een door een in een van de lid-staten gevestigde notaris of een daarmee vergelijkbare persoon opgemaakte akte of een daarmee vergelijkbaar document voor zover het betreft een in een van de lid-staten gevestigde rechtspersoon, en met behulp van een door een Nederlandse notaris opgemaakte akte voor zover het betreft een buiten de lid-staten gevestigde rechtspersoon.

4. Onze minister bepaalt welke gegevens tenminste in de notariële akte, bedoeld in het tweede en derde lid, moeten zijn opgenomen.

Artikel 4

1. In afwijking van artikel 3 is aan de verplichting, bedoeld in artikel 2, eerste lid, voldaan, indien de financiële instelling voor de vaststelling van de identiteit van een cliënt gebruik maakt van de gegevens die zij bij een eerder aan die cliënt verleende financiële dienst, overeenkomstig de bepalingen van deze wet of ingevolge de Wet identiteitsvaststelling bij financiële dienstverlening, heeft vastgesteld.

2. Aan de verplichting, bedoeld in artikel 2, eerste lid, is met betrekking tot de financiële dienst, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 5° en 6°, voldaan indien de eerste premiebetaling wordt gedaan ten laste van de rekening van de cliënt bij een financiële instelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 1° of 2°, met zetel in een van de lid-staten, die beschikt over een vergunning van de bevoegde autoriteit van die lid-staat om haar bedrijf te mogen uitoefenen, dan wel indien de uitkering uit hoofde van de levensverzekeringsovereenkomst wordt betaald ten gunste van een rekening van een cliënt bij een financiële instelling als hiervoor bedoeld, dan wel indien de betrokken assurantietussenpersoon, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 5°, de in artikel 2, eerste lid, bedoelde verplichting heeft vervuld.

3. Aan de verplichting, bedoeld in artikel 2, eerste lid, is met betrekking tot de financiële dienst, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 5° en 6°, ook voldaan indien de premiebetaling zal worden betaald ten laste van, dan wel de uitkering uit hoofde van de levensverzekeringsovereenkomst wordt betaald ten gunste van een rekening van de cliënt bij een financiële instelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 1° of 2°, met zetel in een staat, niet zijnde een lid-staat, die door Onze minister is aangewezen, mits de financiële instelling die de financiële dienst verleent van die financiële instelling bevestiging heeft verkregen dat de identiteitsvaststelling van de cliënt en de registratie daarvan zijn uitgevoerd.

4. Aan de verplichting, bedoeld in artikel 2, eerste lid, is met betrekking tot de financiële dienst, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 1°, 2°, 4° en 7°, voor zover verband houdend met de handel in effecten, voldaan indien het voor de financiële dienst verschuldigde bedrag zal worden betaald ten laste van, of dat betalingen aan de cliënt zullen worden gedaan ten gunste van een rekening van de cliënt bij een kredietinstelling in Nederland of in een staat die door Onze minister is aangewezen, mits de financiële instelling van die kredietinstelling bevestiging heeft verkregen dat de identiteitsvaststelling van de cliënt en de registratie daarvan zijn uitgevoerd.

5. Aan de verplichting, bedoeld in artikel 2, eerste lid, is in andere dan in de leden 2 tot en met 4 bedoelde door Onze minister aan te wijzen gevallen voldaan indien het voor de financiële dienst verschuldigde bedrag zal worden betaald ten laste van, of dat betalingen aan de cliënt zullen worden gedaan ten gunste van een rekening van de cliënt bij een kredietinstelling in Nederland of in een staat die door Onze minister is aangewezen, mits de financiële instelling van die kredietinstelling bevestiging heeft verkregen dat de identiteitsvaststelling van de cliënt en de registratie daarvan zijn uitgevoerd.

6. De leden 3, 4 en 5 zijn niet van toepassing indien de financiële dienst betrekking heeft op een transactie die als een ongebruikelijke transactie in de zin van de Wet melding ongebruikelijke transacties dient te worden aangemerkt, of als artikel 5, vierde lid, van toepassing is.

Artikel 5

1. De financiële instelling is verplicht de identiteit van de natuurlijke persoon die namens een cliënt of namens een vertegenwoordiger van een cliënt bij haar verschijnt overeenkomstig de artikelen 3 en 4 vast te stellen voordat zij de financiële dienst verleent.

2. De financiële instelling is verplicht na te gaan of de natuurlijke persoon die voor haar verschijnt voor zichzelf optreedt dan wel voor een derde.

3. Indien de natuurlijke persoon optreedt voor een derde is de financiële instelling verplicht de identiteit van die derde vast te stellen met behulp van door de natuurlijke persoon over te leggen documenten, bedoeld in artikel 3. Indien de derde optreedt voor een andere derde is de financiële instelling verplicht de identiteit van die andere derde op dezelfde wijze vast te stellen.

4. Indien de financiële instelling weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat de natuurlijke persoon die voor haar verschijnt niet voor zichzelf optreedt, dient zij redelijke maatregelen te treffen teneinde de identiteit van de cliënt voor wie hij optreedt en, ingeval van vertegenwoordiging van een cliënt door een derde van die vertegenwoordiger te achterhalen.

5. Het derde en vierde lid zijn niet van toepassing indien de natuurlijke persoon een financiële instelling is dan wel optreedt namens een financiële instelling waarop een vrijstelling als bedoeld in artikel 2, vierde lid, of een ontheffing als bedoeld in artikel 2, vijfde lid, van toepassing is, mits die financiële instelling de identiteit van de derde voor wie zij optreedt overeenkomstig deze wet dan wel overeenkomstig de wet van een door Onze minister aangewezen staat heeft vastgesteld.

6. Onze minister kan vrijstelling en, op verzoek, ontheffing verlenen van het derde en vierde lid. Aan een vrijstelling en aan een ontheffing kunnen beperkingen worden gesteld en voorschriften worden verbonden.

Artikel 6

De financiële instelling is verplicht de volgende gegevens vast te leggen op een zodanige wijze dat deze toegankelijk zijn:

a. de naam, het adres en de woonplaats dan wel plaats van vestiging van de cliënt en van degene te wiens name het depot of de rekening wordt gesteld, van degene die toegang tot het safe-loket zal hebben of degene te wiens name een uitbetaling of transactie wordt verricht, alsmede van hun vertegenwoordigers;

b. de aard, het nummer en de datum en plaats van uitgifte van het document met behulp waarvan de identiteitsvaststelling heeft plaatsgevonden, behoudens indien artikel 4 van toepassing is;

c. de aard van de financiële dienst; en

d. 1° in het geval van het in bewaring nemen van de in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 1°, genoemde waarden: het desbetreffende depotnummer en de marktwaarde die deze waarden vertegenwoordigen op het tijdstip van de inbewaringneming, of bij ontstentenis van een marktwaarde het bedrag dat deze waarden vertegenwoordigen, berekend volgens andere in het maatschappelijk verkeer gebruikelijke waarderingsgrondslagen, of indien het bedrag dat deze waarden vertegenwoordigen in redelijkheid niet kan worden vastgesteld, een nauwkeurige omschrijving van die waarden;

2°. in het geval van het openstellen van een rekening: een duidelijke omschrijving van de soort rekening en het aan die rekening toegekende nummer;

3°. in het geval van verhuur van een safe-loket: het nummer of een andere onderscheidende aanduiding van het desbetreffende safe-loket;

4°. in het geval van het verrichten van uitbetalingen ter zake van het verzilveren van coupons of vergelijkbare stukken van obligaties of vergelijkbare waardepapieren: het bedrag dat met de transactie is gemoeid en het desbetreffende rekeningnummer;

5°. in het geval van het sluiten van een levensverzekeringsovereenkomst: het nummer van de rekening ten laste waarvan eerste de premiebetaling wordt gedaan;

6°. in het geval van het doen van een uitkering uit hoofde van een levensverzekeringsovereenkomst: het nummer van de rekening ten gunste waarvan de uitkering wordt gedaan;

7°. in het geval van een financiële dienst als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 7°: het bedrag dat met de transactie is gemoeid en het desbetreffende rekeningnummer;

8°. in het geval van een financiële dienst als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 8°: de op die dienst betrekking hebbende gegevens die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen.

Artikel 7

De financiële instelling is verplicht de in artikel 6 bedoelde gegevens te bewaren gedurende vijf jaar na het beëindigen van de overeenkomst op grond waarvan de financiële dienst is verleend of vijf jaar na het uitvoeren van een financiële dienst als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 4° of 7°.

Artikel 8

Het is de financiële instelling verboden een financiële dienst te verlenen indien de identiteit van de cliënt niet op de bij deze wet voorgeschreven wijze is vastgesteld.

Artikel 9

In de Wet op de economische delicten wordt aan artikel 1, onder 2° toegevoegd: de Wet identificatie bij financiële dienstverlening 1993, artikelen 2, eerste, tweede en zesde lid, 5, 6, 7 en 8;

Artikel 10

1. De Wet identiteitsvaststelling bij financiële dienstverlening wordt ingetrokken.

2. Indien de Wet op de identificatieplicht, waarvoor het wetsvoorstel bij de Staten-Generaal is ingediend bij koninklijke boodschap van 13 juli 1992, tot stand komt en in werking treedt op een tijdstip dat ligt na dat van deze wet, vervalt in die wet Hoofdstuk IX.

Artikel 11

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 12

Deze wet kan worden aangehaald als: Wet identificatie bij financiële dienstverlening 1993.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Financiën,